

Pinzellades

Durant la llarga trajectòria de 23 anys de publicació de la revista, han estat molts i molt variats els temes que han omplert les pàgines de PISSARRA; temes relacionats majoritàriament amb el món educatiu a les nostres Illes, la seva problemàtica i, sobretot, les reivindicacions de les persones que treballam en el món de l'ensenyament i a favor de l'escola pública de qualitat. Més enllà d'aquests temes, però, a través de les pàgines de la revista hi traspua la preocupació i la sensibilitat de la gent de l'STEI per temes tan importants com són la defensa de la llengua i la cultura pròpies, el medi ambient, les transferències, la solidaritat, etc.

Com a mostra del que han estat el continguts que han anant conformant les pàgines de PISSARRA al llarg dels 100 primers números, vegeu-ne algunes pinzellades.

Ja som legals

Sí, ja som legals. El 18 d'agost, els mestres estatals presentàrem els papers a la nostra "finestrella". Ja tenim el nostre sindicat legalitzat; tal com acordà l'Assemblea Constituent del 17 de juny, la Comissió Gestora provisional ha realitzat les oportunes gestions per tal de ser legalitzats abans del començament de curs. En canvi els de privada estan encara pendents de la màquina burocràtica i fins el dia 5 no poden entregar els "pape-rots". De fet, ja tenim personalitat jurídica i reconeixement legal, tant els estatals, estrenada la nostra llibertat d'associació sindical (segons Reial Decret 1523/77 de 17 de juny), com els de privada, el menys quan llegiu aquesta informació. Ara sols falta que ens posem a treballar tots i així avançar en les nostres reivindicacions. (PIS. 1, setembre de 1977)

Escola en català...?

Per què ens plantejarem la lluita d'una escola en català? Perquè un poble amb uns costums, folklore, llengua, cultura i economia concrets, té dret a una ensenyança a partir de la seva realitat; a l'estudi i investigació de la seva pròpia història, la geografia, el fet social...

Ara per ara, una escola amb aquestes característiques, sols pot ésser assumida per un grup molt determinat de la societat, degut al desavantatge en què es troba el català, i que les dificultats econòmiques que es presenten encareixen exageradament l'educació: sense subvencions ni ajudes municipals s'obliga que l'escola hagi de ser privada. (Mata de Jonc. PIS. 3, agost 1977)

Amb el degut respecte als nins i a les llengües

Que una llengua i una cultura siguin subjugades sota el pes d'una altra llengua i d'una altra cultura no és un problema pedagògic, sinó "polític". La situació diglòsica (el manteniment d'una llengua poderosa sobre una altra d'esclafada) mai no es dona inconscientment. Si la nostra llengua i la nostra cultura han estat mantingudes en inferioritat de condicions, si el grau d'analfabetisme i que consti que mai no he utilitzat aquesta paraula com si fos un insult, ans tot el contrari, he cregut sempre que l'analfabet és una víctima i les víctimes m'han produït sempre un respecte profund, si el grau d'analfabetisme, deia, en la llengua d'aquesta terra arriba a uns tants per cents estrepitosos, això no es fa sense voler. (Gabriel Janer Manila, PIS. 5, novembre 1977)

Cap a una pedagogia del medi

Alguns ensenyants pensen encara que no és possible la formació i educació dels alumnes a partir del medi ambient que ens envolta; pensen que la matèria d'estudi (el maleït programa!) s'ha de cobrir forçosament amb l'ajuda dels llibres de text i material teòric, car si no els al·lots no arribarien a aprendre el que feren els grecs, romans..., l'anomenada reconquesta, la conquesta d'Amèrica... (en definitiva i, la història), o bé les diverses modalitats geomorfològiques, climàtiques, vegetals... i els tipus d'activitats econòmiques, rurals, urbanes... (la geografia).

El curiós és que tots aquest coneixements s'intenten inculcar a partir de models teòrics i abstractes, poques vegades concretats a la vida quotidiana dels escolars, sense adonar-se de les moltes possibilitats que ens ofereix el medi ambient que ens envolta per ensenyar, de peus a terra, els coneixements, actituds i hàbits generals, però a partir del particular, del concret, de les coses que tenim a mà. (PIS. 7, desembre 1977)

Nin deficient o societat deficient?

Bojos, criminals, conspiradors, epilèptics, i tots aquells que no podien

ser entesos o acceptats per la seva societat, patien una mateixa mena de marginació i opressió. Va ésser en el s. XVIII quan es van separar els "bojos" dels criminals, i fins al s. XIX no es va començar a parlar de deficients mentals (Esquirol, Seguin). A finals del XIX i a principis del XX en els països més desenvolupats, es van crear institucions i organismes dedicats a la seva assistència, del tipus gran institució asilar. En realitat es perseguia tenir-los arreplegats i controlats perquè ni hi havia lloc per a ells en la nova forma de producció. Altrament, un bon nombre de "dèbils mentals" es podien integrar, en el període de preindustrialització, a l'economia agrària i ésser "útils".

Així les coses, medicina i psicologia no feien més que dignificar les categories establertes ja pel sistema. La seva aportació és mínima a l'aclariment de la qüestió, més aviat s'observa una "compulsió neuròtica" per etiquetar el que es desconeix, que per fer un apropament científic.

(Maria V. Secall. PIS. 11, abril 1978)

La vaga d'EGB estatal, un èxit

La vaga de mestres estatals ha durat 18 dies. A les Illes hem mantingut dia a dia la vaga que de forma unitària es feia a tot l'Estat espanyol, convocada a partir de l'acord entre la Unió Confederal de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyança (UCSTE) i les centrals sindicals CCOO, CSUT, FETE-UGT, SPE, SU i USO, acord que incloïa una taula reivindicativa aprovada per unanimitat, una convocatòria de vaga a partir del 18 d'abril i la condició imposada per l'UCSTE que el protagonisme de la vaga i de la conseqüent negociació amb el Ministeri no fos únicament dels sindicats i centrals, sinó també dels delegats i representants de les assemblees provincials.

La vaga ha acabat amb un èxit rotund, tant des del punt de vista organitzatiu i sindical (ha augmentat el grau de conscienciació de la classe del professorat i del col·lectiu, la vinculació tant a nivell de centre com de província i d'Estat...) com des del punt de vista reivindicatiu (s'han aconseguit pràcticament tots els punts demanats, excepte l'augment de cinc mil pesse-

tes, i un calendari concret de negociació amb l'Administració).

(PIS. 12, abril 1978)

Els mestres es queden a les Illes

Els mestres que havien tret les oposicions volien fer feina aquí. Els interins d'estabilitat de treball de l'any passat també volien fer feina per les Illes. A un primer recompte de places i seguint les directrius que donava Madrid, els mestres interins haurien de partir cap a Barcelona i els 18 opositors del torn lliure en expectativa de destí, havien de quedar a disposició de Madrid per enviar-los allà on es volgués.

Tothom ja sap com funciona la forma d'accés a una plaça en propietat. El sistema que avui s'empra ha obligat a venir de la península a més de 60 mestresses. A partir d'aquest fet, s'ha intentat que tothom pogués estar fent feina al seu lloc habitual de residència. És a dir, que els mestres de fora poguessin tornar, si ho desitjaven, al seu lloc de procedència.

(*"Els extancats"*, PIS. 14, setembre 1978)

El per què d'un Congrés

L'STEI és un sindicat jove, sorgit a partir del moviment unitari dels mestres estatals i a partir dels delegats sindicals més conscienciats que aprofitaren l'estructura del Sindicat vertical per organitzar el sector de l'ensenyament privat. Com a tal, no té encara, no ha tengut temps de fer, la seva pròpia alternativa. És un Sindicat solament definit per la seva pròpia dinàmica d'actuació i pels Estatuts aprovats a l'Assemblea d'unificació dels dos sectors, estatal i privada.

Tot Sindical, tota organització de treballadors ha de tenir una línia programàtica d'actuació. No basta amb la seva praxis diària, cal que es defineixi sobre els seus objectius finals, sobre els fins que pretén, sobre el camí a seguir per tal d'aconseguir aquests objectius i fins.

(Pere Ríos. PIS. 15, octubre 1978)

"¿Dónde vas, señor Caverro?"

(Romanç bilingüe amb acompanyament de castanyetes electorals)

· ¿Dónde vas, señor Caverro, dónde vas, triste de ti?

- Voy en busca de los votos del centrista mallorquín.
 - ¿Qué esperau, señor Caverro, d'aquest poble reprimt?
 - Que renieguen de los suyos y que me voten a mí.
 - ¿Qué hi cercau devers ses Illes, si no hi teniu establí?
 - Tengo aquí muchos amigos: Durán, Miranda, Albertí...
 - ¿Qué fareu, señor ministro, quan vos hagin elegit?
 - Volveré en el primer vuelo a mis lares de Madriz.
 - ¿Qué voleu: es bé d'es poble o interessos d'es partit?
 - Un escaño en el Congreso porque Suárez me lo diz.
 - ¿Qué oferiu als qui vos donin aquests vots tant decisius?
 - Las promesas de un ministro que està a punto de salir.
 - ¿Qué direu quan vos demanin autonomia es d'aquí?
 - Hincharé mis dos mofletes hasta hartarme de reir.
 - ¿Qué fareu per ses escoles i sa llengua del país?
 - Por favor, hable en cristiano, pues no entiendo el mallorquín.
- (*Es Jai de sa Barrequeta*. PIS. 18, febrer 1979)

Català a l'escola

Gràcies a la col·laboració de PISSARRA, comptarem a partir d'aquest moment amb unes pàgines informatives. La CENC i la Coordinadora d'Ensenyants podran, d'aquesta manera, mantenir el contacte amb els educadors d'aquestes illes.

La missió d'aqueixes dues entitats és, bàsicament, coordinar al màxim d'entitats o persones que s'interessen per la normalització de la llengua catalana a les nostres illes, i en especial els ensenyants compromesos en aquesta normalització.

Hem cregut que la millor fórmula organitzativa era la combinació, per una banda, d'una agrupació d'ensenyants (la Coordinadora d'Ensenyants de i en català) centrada en els problemes específics de la docència, i, per altra banda, un grup de caràcter més tècnic, que enfoqui la normalització des d'una perspectiva global, considerant tots els àmbits en què l'ús del català ha d'esser regularitzat (la

CENC: Comissió per a l'Ensenyament i Normalització del Català).

(PIS. 21, juny 1979)

L'Escola d'Estiu

Des de 1966, data en què es realitzà la primera, a Barcelona, les Escoles d'Estiu han esdevingut una vertadera institució pública al servei de l'ensenyament per la renovació pedagògica, constant, dels que treballam dintre el camp educatiu.

Les Escoles d'Estiu signifiquen avui ja un patrimoni de tots els treballadors de l'ensenyança, al servei de la renovació i reciclatge pedagògic dels seus educadors i amb un clar compromís d'arrelament de l'ensenyança al país. A tot arreu de l'Estat espanyol es fan, any darrere any, escoles d'estiu, trobades pedagògiques dels ensenyants que durant uns quants dies de l'estiu, cerquen millorar els seus coneixements i recursos metodològics i didàctics, i intercanviar experiències personals o col·lectives en el camp escolar i pedagògic, i, sobretot, un canvi en profunditat de l'ensenyança, per tal de resoldre els greus problemes que pateix recerçant una major qualitat educativa, aprofundint en els camins cap a una Escola Nova Mallorquina, Menorquina i Eivissenca al servei de la nostra comunitat.

Per recobrar la nostra persona personalitat com a poble és necessari que l'ensenyança s'acosti a la realitat il·lenca en tota la seva profunditat, des de la llengua, la història, la geografia, la geomorfologia, l'economia, o no serà possible la consolidació.

(PIS. 22, setembre 1979)

L'ecologia i l'escola

L'home s'està comportant respecte de la Natura com un depredador respecte de la seva presa. Amb una única diferència. En la natura quan la quantitat de presa disminueix també ho fa la quantitat de depredadors i no torna a créixer fins que la presa no torna a augmentar la seva quantitat. Podríem dir que existeix sempre un equilibri i que existeix sempre un equilibri i quan es romp apareixen uns factors que tendeixen a restablir-lo. En el cas de l'home, ja fa temps que aquell equilibri no existeix. El perill que hi ha

és que s'arribi a un punt a partir del qual sigui impossible la creació d'una harmònica relació home-natura. Per tant, tan sols amb uns nous valors i un nou comportament podrem fer front als greus problemes que avui té plantejats la nostra civilització. I en aquest sentit l'escola pot jugar un paper de primer ordre: ha de ser el lloc de formació d'un nou home.

(Miquel Catany Escandell. PIS. 30, desembre 1981)

PISSARRA es marca nous objectius

... els de servir de vehicle per a aquesta comunicació lliure entre tots els ensenyants, sense censura, sense restriccions ni condicions prèvies de cap tipus, ni tan sols la d'estar afiliat a l'STEI.

En conseqüència, volem fer una crida a tots els companys que a les escoles, col·legis, instituts i facultats, en centres privats o estatals, senten la necessitat de millorar cada dia el seu treball, de fer de l'ensenyança un autèntic servei per a la majoria, per a una societat que inclou l'educació com una de les seves necessitats prioritàries, per a un poble que lluita per recobrar els seus signes d'identificació lingüístics i culturals.

(Edit. PIS. 31, abril 1982)

Contra els idearis de centre

La planificació de l'estructura, continguts i mètodes educatius ha de ser decidida amb la participació efectiva de totes les forces socials afectades per l'ensenyament i, molt especialment, els estaments directament implicats en el procés educatiu: treballadors de l'ensenyança, pares i alumnes. Creim possible un ensenyament no manipulador respecte a l'alumnat, que s'atengui objectivament a l'objectivitat científica, eliminant el subjectivisme possible i els continguts irracionals dels programes d'ensenyament. L'ensenyament no es pot instrumentalitzar com a plataforma d'adoctrinament o militància, i contra els possibles abusos autoritaris, una participació democràtica de tots els estaments implicats en la gestió i control pedagògic i econòmic de l'ensenyament, serà el millor impediment. L'STEI està en contra dels idearis de

Centre, car estan en contradicció amb la llibertat d'ensenyança i amb el pluralisme ideològic.

(Edit. PIS. 32, octubre 1982)

Sobre la llengua

Si conservam encara la nostra llengua a Mallorca, es deu en gran part al conservadorisme dels nostres pagesos de la part forana, pagesos que, en canvi, avui volen per als seus fills un aprenentatge en llengües que els puguin allunyar dels terrossos i del polsim, i que, segons ells, són: els castellà, l'anglès, etc.

De totes formes el procés que ens durà a la normalització és un procés irreversible, com ho és el mateix procés democràtic. És hora ja que els mestres ens adonem que ens ha tocat viure un període històric en el qual el nostre protagonisme serà palès, i que a nosaltres, els ensenyants, amb el suport de les institucions, ens toca l'estimada tasca de recobrar per a tot un poble una llengua que molts de governs anteriors havien posat en un greu perill d'extinció. Perill d'extinció no superat i del que nosaltres també, en part, en seríem bastant responsables.

(Joan Lladonet. PIS. 33, desembre 1982)

La LODE i la llibertat de càtedra

Encara que en el moment d'escriure aquestes línies, només podem referir-nos a un esborrany de la LODE, la Llei Orgànica del Dret a l'Educació, proposada pels socialistes i en fase de discussió parlamentària, és evident en aquest la variació introduïda en l'ordre de prelació de llibertats. La LODE, en efecte, anteposa la llibertat de càtedra dels professors i la de consciència dels alumnes al dret de la propietat a establir el "caràcter propi" del centre.

A l'article 3r es garanteix la llibertat de càtedra amb, només, els límits del respecte "a la Constitución y a las leyes". A l'article 22, d'altra banda, s'estableix els drets dels titulars dels centres privats a fixar el "caràcter propi de los mismos" dins el marc "de los derechos garantizados per esta ley a profesores, padres y alumnos". Això mateix es reafirma a l'article 53 on es recull, a més, el "respeto a la libertad

de consciència" i el caràcter voluntari de les pràctiques confessionals.

(Albert Catalán. PIS. 35, desembre 1983)

OTAN

Creim en un procés i progrés social per aconseguir una pau segura, basada en la voluntat de cooperació i negociació dels pobles i no en les amenaces de destrucció mútua ni en la cursa d'armaments capaç ja de destruir tota la humanitat.

Per això és absolutament necessari que com a població afectada instem els nostres governs a no estar dins un bloc militar com és l'OTAN i a promoure una política de neutralitat activa.

Continuar dins l'aliança Atlàntica és inadmissible per a un poble com Mallorca que estima ui cerca la pau. Com a persones que treballam a l'educació ens comprometem a ensenyar dins el respecte i solidaritat entre els pobles i demanam a la població de Mallorca que com nosaltres digui un NO clar a l'Aliança Atlàntica. (Redacció. PIS. 36, febrer 1986)

La participació a l'escola

La participació dels pares en la gestió del centre, d'acord amb una responsabilitat que els és natural i que incideix directament en la missió de l'escola, ens situa en camp inexperimentat. La realitat, en aquest punt, no és encoratjadora. Ja sigui per inhibició pròpia o perquè no ha interessat a l'escola, la presència dels pares és circumstancial, generalment no compromesa i poc freqüent. El contacte més normal amb els mestres sol produir-se a nivell individual per examinar aspectes de la conducta o rendiment del nin. Si, per iniciativa del centre o dels ensenyants, es convoquen determinats grups de pares, s'estableixen unes línies de comunicació merament radials, centrades en el membre de l'equip docent. Però el col·lectiu com a grup integrat és, de moment, un simple projecte. Els pares vivim en un aïllament dels uns cap als altres, sense consciència d'unitat i, fins i tot, separat del mateix grup de militants que ens representa. Cal que l'equip directiu de l'escola i els nous consells escolars es plantegin com a objectiu

ineludible animar, treballant amb els pares, alumnes i personal del centre, la creació i funcionament dels col·lectius que han de constituir la nova comunitat. Aquest interès és una conditio sine qua non per aprofitar la gran ocasió de canvi que la LODE ens posa al davant.

(Joan Escanellas. PIS. 38, maig 1986)

La Llei de NL a debat

Totes les lleis de normalització lingüística en vigor al nostre Estat són molt semblants perquè s'han hagut de cenyir al mateix marc. Però, sobretot, s'assemblen en un fet: el que normalitzen és el castellà fora del seu territori.

A les comunitats autònomes castellano-parlants, no hi ha cap llei de normalització lingüística escrita ni aprovada, perquè se n'apliquen una de molt senzilla i que tenen ben assumida: "El castellà és la llengua pròpia. És l'única llengua oficial. Tothom té el deure de conèixer i usar la llengua castellana". Tan senzill com és! Com aquesta haurien de ser les lleis de normalització lingüística de la resta de les comunitats.

Però l'Estat ho té ben clar. A pesar de constitucions, estatuts i lleis de normalització, hi ha dues classes de llengües: la castellana (o espanyola, tant és) i la resta. I per tant, com a mínim lingüísticament, dues classes de súbdits: els de primera i els de colònies. (Joan Melià. PIS. 39, agost 1986)

Sobre la normalització lingüística

Davant una situació com la nostra no hi valen lleis ni decrets de normalització lingüística. És clar que el marc legal és necessari, però allò que en definitiva comptarà i valdrà és la nostra actitud, la nostra voluntat. No són les lleis el que normalitza una llengua, sinó la voluntat dels qui la parlen. A mi ja em va bé la Llei de Normalització aprovada pel Parlament de les Illes. Tant de bo si se n'aplicava en rigor només un cinquanta per cent! Allò que no em va bé són les actituds febles, les transaccions contemporitzadores, les positures còmodes, la beateria que creu que tot va de la millor manera possible i les inèr-

cies inconscients. Repetesc que som nosaltres, no les lleis, qui hem de dur a terme la normalització del català. Nosaltres, amb la convicció que en aquesta tasca ens hi jugam la pell col·lectiva, el ser o no ser del nostre país.

..... la normalització del català no s'aconseguirà mentre l'ús del català -dic l'ús, no el coneixement- en tots els registres i en tots els nivells, no sigui una necessitat per a tots els que viuen i treballen en els Països Catalans.

(Josep M. Llompart, PIS. 40, desembre 1986)

La integració de la formació dels mestres a la universitat

L'Escola Universitària del Professorat d'EGB, com indica el seu nom, forma part de la Universitat. Si es parla d'integració és per deixar ben clar que no basta el nom (universitària) ni una simple juxtaposició, que és el que, bàsicament (com assenyala Francesc Imbernon), hi ha hagut fins ara.

Així sembla que ho entenen les actuals directrius de l'Estat i de la Universitat de les Illes Balears, i també part del professorat de l'Escola. I no pot ésser d'altra manera si es vol eliminar un "funcionament" (arterioescleròtic) que respon a mesquineses individuals i a interessos particulars, i si es vol alçar la qualitat de l'ensenyament: tant pel que fa a coneixements, com a metodologia, com a seguiment de pràctiques, com a creació d'una representació mental (espai mental, "sentit comú" democràtica, catalana i oberta, necessària per a l'exercici professional d'ensenyant... (Antoni Artigues, PIS. 42, maig 1987)

Sobre la responsabilitat civil

"La Unión Confederal de Sindicatos de Trabajadores de la Enseñanza" (UCSTE) ha volgut acollir-se a la iniciativa popular per presentar al Parlament una proposició de llei que reguli la responsabilitat civil dels funcionaris docents.

Aquesta proposició de llei, que per poder ser defensada al Parlament haurà de comptar amb el suport de cinc-cents firmes, aborda una problemàtica, la de responsabilitat civil del professor, que, per una part dona

lloc a a situacions injustes i a vegades esperpèntiques, i, per altra part, posa en gran perill l'ensenyament actiu, la base de qualsevol reforma educativa.

Quedi clar que els funcionaris docents no aspiram amb aquesta proposició de llei gaudir d'uns privilegis enfront de la resta de ciutadans. Això no seria ètic i seria anticonstitucional. Tan sols demanam que l'Administració es faci càrrec de la seva responsabilitat subsidiària. Tan sols demanam no haver de passar sistemàticament processos penals amb declaració de culpabilitat per dilucidar una responsabilitat purament civil. Tan sols demanam que els pares tinguin al seu abast una eina ràpida i efectiva per demanar responsabilitats pels mals ocasionats pel funcionament de l'Administració o dels seus representants. Tan sols demanam poder anar més enllà d'una ensenyança teòrica i academicista. Tan sols demanam poder dur a terme una tasca educativa dinàmica i sense entrebancs.

(Tomàs Martínez. PIS. 44, novembre 1987)

La necessitat de competències educatives

Ha arribat el moment de dir pro al continu joc que una administració (sigui la que sigui) responsabilitzi l'altra del que no es fa o no s'ha fet. No ens podem permetre el luxe de continuar suportant la permanent desconexió o descoordinació entre ambdues administracions. No és possible continuar sense una aplicació rigorosa, i a temps, de la Llei de Normalització Lingüística. No és possible continuar amb les improvisacions de l'ensenyament del català a tots els nivells educatius. És impossible continuar sense un pla coherent i adequat de la formació dels ensenyants en la llengua i la cultura de la nostra terra...

Quan l'Administració Central proposa una reforma educativa de l'ensenyament no universitari, amb la més àmplia participació social, la nostra Comunitat Autònoma no compta amb els instruments institucionals que permetin a la nostra societat expressar i articular un projecte específic i autònom per adequar la reforma educativa a la nostra realitat cultural.

(Comissió Exec. de l'STEI. PIS. 45, març 1988)

A tres anys vista de la implantació de la LODE

L'eufòria provocada als docents progressistes amb l'aprovació de la LODE, paulatinament s'ha anat transformant en frustració i decepció.

El canvi tan substancial que ens havíem imaginat que ens es produiria el menys a l'ensenyament concertat, no es va plasmar ni en l'horari (pensau amb la imposició de les activitats complementàries), ni en el pagament delegat (que va arribar tard i complicat), ni en el control de centres (quins consells escolars més democràtics!). Aquests tres anys des de la seva implantació ens ho han ben demostrat.

Els principis generals de la LODE eren i són progressistes, però la seva aplicació pràctica, poc desenrotllada en normes ben concretes, és una lluita plena d'entrebancs per als docents, que s'han d'enfrontar, per un costat, amb l'Administració i, per altre, amb el titular del Centre.

L'actuació de l'Administració s'ha basat en la filosofia del "laissez faire", no aplicant les seves competències, no controlant tot el necessari.

Els titulars del centres no han canviat la seva tàctica empresarial, més bé se'ls ha afavorit el terreny; mai no havíem viscut una època on l'empresariat de l'ensenyament hagi estat tan callat.

(PIS. 47, octubre 1988)

Escola i llengua

Sovint s'ha discutit, entre els sociolingüistes, que és més necessari, si l'escola o els mitjans de comunicació audiovisuals, per a la normalització de l'ús social d'una llengua.

Encara que reconec que aquests mitjans de comunicació són indispensables en el món d'avui com pot ser normal una llengua que no té presència diària a la ràdio i a la televisió? si no quedàs més remei que renunciar a una de les dues coses, em quedaria amb l'escola. Perquè si bé és ver que el fet de disposar de ràdio i TV amb programes interessants assegura la comprensió generalitzada de la llengua, difícilment n'impulsarà l'ús actiu. Per més hores que un ciutadà passi

davant el televisor, no deixarà de ser analfabet mentre no rebi una ensenyança escolar de l'idioma. I una societat d'analfabets és incapaç d'assegurar la pervivència d'una llengua, a finals del segle XX. Sobretot si està alfabetitzada en una altra llengua, que substitueix forçosament la pròpia en la relació escrita i en la formació cultural dels individus, i penetra cada vegada més en la relació informal entre ells.

En canvi, l'escola dóna als individus, alfabetitzant-los, la possibilitat de comunicació amb tots els parlants i tots els coneixedors de la llengua, tant els que es troben al seu entorn, com els que n'estan molt allunyats, i tant els contemporanis com els que l'han cultivada en el passat; els dóna també l'instrument idoni per exercitar la capacitat creadora i, si la llengua és emprada com a vehicle normal de la seva formació escolar i acadèmica, queda consolidada com a pilar bàsic de la seva cultura i del seu sistema de pensament.

(Aina Moll. PIS. 48, gener 1989)

Nous elements educatius

Existeix una cultura que probablement sense obeir a programes educatius concrets, deslligada dels plans d'estudis, compona un vertader mosaic d'estímul individuals i socials per assumir-la. Es tracta de la cultura que els mitjans de comunicació ens ofereixen com una "cosa paral·lela" sense necessitat de centres escolars ja que envaeix qualsevol àmbit i durant un horari intensiu. Això suposa un apropament de races i nacionalitats que fan de l'home un "ciutadà del món" amb tots els perills que aquesta bella realitat entraña: massificació de conductes, passivitat, insensibilitat enfront de les possibles manipulacions, etc.

El Projecte Ràdio 7 va néixer com a proposta a tots aquests raonaments: Hem de convertir els llenguatges dels "mass media" en vertaders instruments d'expressió i aprenentatge. No és suficient treballar la comprensió, fins i tot l'actitud crítica. Els nostres projectes educatius han de proposar objectius concrets que ens comprometin a fer ús d'aquests llenguatges.

(Equip Projecte Ràdio 7, PIS. 49, maig 1989)

Una reflexió de cua d'ull

Sense cap dubte, la necessitat de l'ensenyament en català avui és un repte ineludible que hem d'investir, desenvolupar i culminar, de manera coherent, una pedagogia basada en la recerca, una pedagogia interactiva que faci, veritablement, de l'entorn la base primera i l'eix fonamental de la seva actuació. La llengua del territori com a vehicle d'un ensenyament arrelat al medi i amb la intenció d'esdevenir un instrument de servei a la societat on l'escola és inserida, només és qüestionada ja des de perspectives ben conegudes, nostàlgiques d'un passat no gens afalagador o amb una intencionalitat mistificadora d'un present que voldrien dissolt en la mediocritat i la manca de concreció. Els aires de renovació, els intents d'aconseguir un ensenyament significatiu, la voluntat d'educar les dones i els homes en la solidaritat respecte al seu territori com a mitjà per a l'assoliment d'una solidaritat d'àmbit més general, mundial, si tant es vol, sintonitzen més aviat amb l'assumpció d'una realitat palesa: el medi, entès com a conjunt d'una pluralitat de factors (geogràfics, històrics, socials, culturals...), de nombroses interaccions, de relacions diverses, un conjunt dinàmic d'esdeveniments i elements que contextualitzen l'individu. Un d'aquests elements caracteritzadors, bàsic i essencial, és la llengua. Escola i medi. Escola i llengua territorial, són conceptes indeslligables.

(Miquel Sbert. PIS. 53, febrer-març 1990)

El perill de la contaminació radioactiva a les escoles

A hores d'ara molta gent sap que els parallamps radioactius suposen un risc constant de contaminació radioactiva del medi ambient i de les persones. La societat actual ha desenvolupat una sèrie de perills sota els quals se'ns ha acostumat a viure, generalment per mor de la ignorància i la incapacitat de la població per prendre les decisions que l'han d'afectar d'una manera directa i de vegades, com és el cas que ens ocupa, irreversible. La producció de substàncies de la desintegració de l'àtom condicionarà no sols el present sinó el futur de la vida a la terra per centenars i milers d'anys.

La legislació que obliga a retirar els parallamps s'ha fet partint del coneixement objectiu de la seva perillositat. Després, i a partir del conflicte que ha generat la no existència de llocs d'emmagatzemament, ENRESA, mitjançant diversos portaveus ha donat cos a la idea que els parallamps no són perillosos, ho serien si es manipulen indegudament, per exemple per ingestió. Davant la insistència nostra sobre que l'americi 241 pot contaminar (desprendre's del parallamps i entrar en contacte amb animals i/o persones) de les teulades estant, representants de l'Administració ens tractaren d'exagerats ja que "perquè els fes mal, els nins s'haurien de poder enfilear a les teulades i posar-se a llepar els parallamps".

(Coordinadora per al desmantellament dels parallamps radioactius de Mallorca. PIS. 54, maig-juny 1990)

Francesc de Borja Moll: un perfil en el temps

A Francesc de Borja Moll cal recordar-lo en la vella casa del carrer de Sant Sebastià. El voltava un silenci gairebé conventual, només trencat adesiara per les corredures i les cridories, més aviat discretes, dels petits Moll, que eren molts i molt seguits. Per la finestra de la cambra de treball entrava, cap a migdia, un sol que era un bé de Déu i, quan s'esqueia, el toc solemniàl de les campanes de la seu.

Francesc de B. Moll, fins i tot en assolir la seva ancianitat gloriosa, va conservar en el rostre aquell somriure que jo diria que li venia del néixer. No se li va esborrar mai; ni tan sols en els moments problemàtics de la seva biografia, que varen ser abundosos. Amb aquell somriure desafiava aleshores, en la circumstància que m'abellix de recordar-lo, tots els contratemps d'aquells anys d'atonía, de repressions i de desbarats que havien estat conseqüència de la guerra civil. Somrient rebia l'ofici del "Ministerio de Información y Turismo" comunicant la prohibició de publicar aquest o aquell llibre; somrient rebia la comunicació notificant-li que se li obria expedient per això o per allò altre, i encara somreia quan tacava a la porta el cobrador del banc i li presentava un feix de lletres.

(Josep M. Llompart. PIS.58, abril 1991)

La reforma de l'ensenyament i la formació permanent del professorat

Creim que és necessari i oportú demanar-se fins on vol l'Administració que arribi realment la reforma: perquè atesos els compromisos bàsics derivats de la nostra incorporació a la CEE i les exigències de competitivitat que això comporta, poden quedar aparcaades moltes bones intencions; perquè és lícit demanar-se si existirà una voluntat política sostinguda per mantenir el nivell d'inversió necessària; perquè provocar la innovació a les aules significa provocar, a la recíproca, un major nivell d'exigència per part dels ensenyants cap a l'Administració. Perquè, en definitiva, compartim la idea que la Reforma educativa constitueix un succedani de la reforma social i, en conseqüència, no cal esperar massa més que allò que implica el compliment d'aquest "objectiu ocult".

(Albert Catalan. PIS. 59, maig 1991)

La llengua, eina bàsica

La llengua no pot constituir, evidentment, una assignatura més dins el currículum dels estudiants. La llengua és l'element bàsic per a la realització de l'activitat humana, per a l'existència mateixa de la societat i, per descomptat, per a la realització de l'activitat educativa. Resulta, doncs, la més imprescindible de les matèries d'estudi que entren dins els programes que se suposa que han d'assimilar els estudiants.

D'altra banda, la llengua constitueix un element omnipresent en l'aprenentatge i en l'ensenyament de qualsevol disciplina dels programes educatius. En aquest sentit, resulta interessant de recordar l'asseveració de Michel Stubbs segons la qual tota classe és, abans que res, una classe de llengua. D'alguna manera, doncs, es vulgui o no, tots els al·lots i al·lotes que estudien reben més de trenta classes de llengua cada setmana, mentre que de la resta d'assignatures, en cap cas no en solen superar les cinc classes.

(Bernat Joan i Marí, PIS. 59, maig 1991)

Perspectives de futur per a l'Educació Ambiental

Sembla com si el pas dels anys, tant a nivell personal com col·lectiu, ens

obligués a aturar-nos, de tant en tant, i a reflexionar sobre el que portem caminant. Deu ser tant una necessitat biològica de prendre alè com de replantejar-se el sentit del que estem fent.

Sempre s'ha dit que la vida a escala humana dóna escasses perspectives a nivell de funcionament social. L'Educació Ambiental que té a casa nostra els mateixos anys que la situarien al capdavant d'una adolescència de les que s'estilen ara, ens manifesta pocs símptomes d'avenç significatiu; però això, com l'asseveració anterior, podria ser molt discutit...

(Marina Mir. PIS. 61 febrer-març 1992)

Formació permanent del professorat d'Educació Infantil

La implantació de la Reforma del sistema Educatiu i la generalització de l'etapa d'Educació Infantil fa que el professorat es preocupi de la seva formació com a part d'un col·lectiu que té necessitat d'una reflexió diària. Les assessores de l'Educació Infantil, conscients d'aquesta preocupació, sempre des d'un caire positiu, intentam proporcionar uns elements prou motivadors i pràctics, per ajudar els professionals que es plantegen seriosament la seva feina educativa, ja que ens definim partidàries d'una escola infantil amb uns criteris propis i uns recursos adequats a les característiques dels nins i nines d'aquesta etapa.

És evident el paper decisiu que juga el professorat perquè aquesta tasca de formació sigui reeixida, cosa sense la qual no seria possible tirar endavant la Reforma, una reforma que fa demanda constatat d'acció col·lectiva.

(Catalina Bover i Maria Oliver. PIS.62 abril-maig 1992)

Perquè volem ser un país normal

Les comunitats lingüísticament normals viuen en la llengua pròpia del territori, i com que no és possible viure-hi si la formació dels seus individus es fa en una llengua manllevada, la llengua pròpia és també la llengua de l'escola. Això vol dir que n'és la llengua ambiental de la retolació, els taulers d'anuncis, la relació informal entre els professors i els alum-

nes, el tracte i la correspondència amb els pares, etc.- i també la llengua vehicular, és a dir, la que s'empra a les classes, la que aporta als alumnes els coneixements (i amb ells la terminologia) de les diferents assignatures i els serveix de base i referència per a l'aprenentatge d'altres llengües. Només així l'escola pot formar ciutadans arrelats al país, identificats amb la seva llengua i la seva cultura, capaços de realitzar-s'hi plenament i d'obrir-se a les cultures de l'ample món del seu propi àmbit, sense complex d'inferioritat.

(Aina Moll. PIS. 63 juny-juliol 1992)

Josep M Llompart, un senyor nacionalista

Ho diu Llompart:

Trencau una sola baula de la cadena i se us haurà esgarriat la vostra identitat pròpia.

El que he après d'ell (J.M.Llompart) és el seu sentiment i el seu comportament sòlid, incorruptible (i no exposat als oportunismes i als propis interessos mesquins), d'impulsar la reconstrucció lingüística i cultural dels Països Catalans com a únic mitjà per al necessari recobriment de la nostra nació catalana.

I això és el que voldria que aprenguessin els mestres en lloc d'exercir un regionalisme estèril i col·laboracionista o en lloc de comportar-se com autèntics genocides de la nostra nació catalana fent l'ensenyament en espanyol.

(Antoni Artigues. PIS. 65 novembre/desembre 1992)

Cap a una decidida actuació de desenvolupament científic-cultural al nostre país

La Ciència, com tota activitat humana, no és sinó la recerca de les respostes als problemes que la Natura planteja a l'home a l'hora de satisfer les seves necessitats; per això, la finalitat última de la Ciència no pot ésser més que evidentment pràctica.

Aquest plantejament aplicable a l'individu, pot molt bé extrapolar-se a una Comunitat, a un País. Més encara, si tenim en compte un concepte biològic, com és el fort component social de l'espècie humana, no pot enten-

dre's la civilització sense considerar aspectes científics i tecnològics que la configuren i la modelen. El coneixement i el mètode científic, bases de la nostra cultura, influeixen de manera decisiva sobre l'orientació intel·lectual, política, material i, àdhuc moral, de l'evolució humana.

El futur d'un País com a Comunitat amb personalitat pròpia i continuïtat, només pot aconseguir-se si es vetlla pel seu nivell cultural i, per tant, per la qualitat del seu sistema educatiu i pel nivell i extensió del seu desenvolupament científic i tecnològic.

(Josep A. Tur. PIS. 67, maig/juny 1993)

L'STEI i la normalització lingüística: essència i persistència

A nivell de propostes de transformació normalitzadora del sistema educatiu, mai no des de l'observació asèptica sinó des de l'engrescament compromès, podem trobar una munió de manifestacions derivades del propòsit de l'STEI de contribuir a la consolidació d'un ensenyament arrelat i al servei d'una terra i una societat concretes. Des de les pàgines de les publicacions impulsades pel sindicat, la problemàtica de la normalització de la llengua, la seva didàctica, la informació bibliogràfica, el suport i difusió de conclusions, anàlisis i aspiracions de col·lectius com les Escoles mallorquines, les Escoles d'Estiu i d'altres moviments d'innovació pedagògica han estat, continuadament i sistemàticament, presents a la realitat quotidiana del sindicat.

(Miquel Sbert. Pis 68, setembre/octubre 1999)

Una professió hipertrofiada

S'ha parlat molt sovint de la pressió a la qual es veuen sotmesos els professionals de la docència. Alguns especialistes sostenen que aquesta pressió és una causa primordial en l'explicació del que hom denomina "males-tar docent", és a dir, el conjunt de característiques laborals i professionals que fan del seu desenvolupament una tasca certament estressant per a una gran part dels que la duen a terme.

Aquesta idea de la docència com a professió en part, "maleïda", s'ha

estès perillosament entre els propis professors més que en la resta de la societat. Una gran part dels docents pensen que la seva tasca ha perdut prestigi social, és molt complexa de dur a terme, està absent de tot tipus de promoció laboral i està molt mal remunerada.

(Eduard Rigo. PIS. 69, novembre/desembre 1993)

L'Educació contínua

Desvetllar la consciència, la racionalitat, el coneixement de les persones és una tasca que beneficia als pobles, que contribueixen al seu progrés.

Un dels mites d'aquest segle ha estat pensar que a la cultura només es pot accedir a través de la lletra escrita. La cultura és molt més àmplia que això i és patrimoni de tots, lletrats i il·letrats. Per tant estem implicats en la tasca d'acompanyar altres persones a descobrir de les claus d'interpretació i de treball a l'entorn.

Però els instruments culturals no estan a disposició de tothom de la mateixa manera i això marca una desigualtat afegida a altres ja existents. Aconseguir que aquests instruments siguin patrimoni de tots representa un constant esforç d'actualització, de recerca, de progrés en el que estem implicats tots els estaments, des de la família fins als poders públics, des dels grups de veïnatge o d'amistats fins als mitjans de comunicació.

(Angel Marzo. PIS 70 febrer/març 1994)

Escrit per J.F.

Vindrà l'hora de veure dins els versos i algú dirà de mi:

heus ací un home que moria allargat en clars abismes. Mira com regrege a Déu aquella ocasió de càntic i memòria, hui que ton rostre ocupa els fons del llibre. Home trobat, cor d'estranyes matèries. Ara us pregam per Catalunya, oh Déu! Era aquest carrer. I aquesta la porta viva. I algú dirà també: heus ací, sota l'afer minucios de les paraules, un deliri que cou, un risc de gleva. A l'hora del record seràs, València, una ardent mida d'obres i raó. Capaç per fi de viure sense dades de res, sense altres garanties.

(Joan F. Mira. PIS. 71, abril/maig 1994)

Èxit literari: l'artesa (Joan Fuster)

L'èxit es torna, de vegades, el pitjor enemic de l'obra d'un escriptor i, amb més motiu, de la seua ànima. Gràcies al cel Fuster no va conèixer cap èxit ressonant i en certes èpoques, tingué problemes per a "passar casa". La condició dispersa i fragmentària de l'obra fusteriana és inseparable del conreu dels gèneres curts: l'article, l'assaig breu, la nota, l'aforisme... i d'un sistema d'elaboració: el treball artesà, fet al dia, pacient. Era impossible empetir-se més: viure en un poble, escriure en una llengua oprimida i fer papelets problemàtics de reunir i d'enquadrar. Per necessitat? Òbviament. però pocs n'han fet tan gran virtut de tan assenyada necessitat, també "placer consentido". Y "con-sentido", com comentaré més endavant.

Ara que podem comprovar que les multinacional no creen llocs de treball, sinó que destrueixen els que hi havia en el conjunt d'unitats més reduïdes, saquegen un país i l'abandonen quan baixa la corba de guanys, l'elecció de Fuster sembla més assenyada que mai: desconfia del best seller, de les maniobres promocionals i especulatives: només hi ha el treball de cada dia.

(Emili Piera. PIS. 72, juny/juliol 1994)

A l'entorn del projecte lingüístic de centre

Delimitar el camp, els usos lingüístics, optar per una o altra llengua com a vehicular de l'ensenyament, etc. etc. impliquen, ineludiblement, per part dels centres, la definició, en termes funcionals, de quina és la primera llengua del centre, quina la segona i quina la tercera -i d'altres possibles-. Els objectius a assolir, dins el marc ampli de la competència lingüística i de la aculturació, seran diferents -complementaris en algun cas- i, consegüentment, d'això se'n derivaran unes conseqüències organitzatives específiques.

Els centres, en formular la seva opció lingüística en el marc de la LNL, assumeixen un compromís que suposa, per una part, modificacions actitudinals i conceptuals, i, per altra, l'adopció de mesures de planificació -dis-

seny, optimització de recursos humans i materials, temporització, avaluació, mesures correctores, etc.

(Miquel Sbert. PIS. 76, abril/maig 1995)

Solidaritat

La Reforma educativa en marxa és rica en propòsits relatius a una educació solidària i tolerant, a la comprensió d'altres cultures, al respecte als drets humans i a valors semblants.

L'Educació ha de proporcionar als infants una formació integral, que afavoreixi tots els aspectes del seu desenvolupament. Formació que no serà completa si no inclou la conformació d'un conjunt de valors.

L'educació moral i cívica, l'educació per a la pau, l'educació per a la igualtat d'oportunitats entre els sexes, l'educació ambiental, l'educació sexual, l'educació per a la salut, l'educació del consumidor i l'educació vial són els anomenats temes transversals.

(Edit. PIS. 77, juny/juliol 1995)

Els projectes de treball: un espai per a la construcció del coneixement

Aprendre és un procés individual de construcció del coneixement que, a l'escola, es fa en grup i es desenvolupa en uns espais determinats. Aprenem establint relacions entre els coneixements, els que tenim i els nous que volem aprendre, entre les persones, els companys i els mestres, entre els materials, de dins i fora de l'escola... i totes aquestes relacions es produeixen en uns espais físics determinats, de l'aula, del centre, de l'entorn... Si les relacions són múltiples i variades el seu establiment sols és possible en espais diversos i canviants. Aquests espais els defineixen les relacions que anam construint, i aquestes defineixen els espais. Els espais condicionen les relacions que en ells podem establir.

(Dora Muñoz, PIS. 80, febrer/març 1996)

Un segle de rondalles mallorquines

El centenari de l'aparició del primer volum de l'Aplec de rondalles mallorquines d'en Jordi des Recó és una

excel·lent ocasió per parlar de rondalles. També és un bon pretext per retre homenatge a Antoni M Alcover, figura d'enorme relleu dins el panorama de la vida cultural de les nostres illes. És el reconeixement de la tasca duta a terme en favor de la nostra llengua i que ens ha permès de poder servir aquest tresor de la nostra literatura popular: les rondalles. És gràcies a ell que ens ha arribat aquest conjunt de contarelles, llargues o curtes, de gran argument o simples anècdotes, però sempre vibrants, redactades en un llenguatge manejat amb gran habilitat, d'enorme riquesa i expressivitat. Són molt els mallorquins que durant les darreres generacions han entrat en contacte amb la pròpia llengua escrita a través de les rondalles de Mn. Alcover. Fins i tot són molts els que han après a llegir en català a través d'algun volum de rondalles que es tenia a l'abast.

(PIS. 83, octubre/novembre 1996)

Transferir l'Administració educativa

Si tot surt com està previst, ens seran donades les competències educatives tot just quan aquest segon mil·lenni cremi el verd esgrogueït dels seus dos últims anys. La coincidència és tan suggeridora que m'és impossible deslligar la seva esperada vinguda del moment mític i màgic que envolta la seva arribada. Tanmateix, les generacions futures recordaran el fet així ho esper·no per haver succeït en un punt de la història marcat per la simbologia fascinant d'un traspàs de segle i de mil·lenni, sinó per haver esdevingut el punt d'inflexió ascendent cap a la gestió òptima i nostrada del sistema educatiu.

(Domingo Mateu, PIS. 86, maig/juny 1997)

El neoliberalisme

El neoliberalisme és un instrument més de la política hegemònica de les grans potències del primer món i està al servei de la irracionalitat mercantil. En el terreny de l'ensenyament propugna la privatització dels serveis educatius partint de l'afirmació que hi ha una crisi d'eficiència, d'eficàcia i de productivitat en el sistema educatiu. Per això proposam optimitzar els serveis educatius que s'han expandit

arreu del món durant la segona meitat del segle. Segons ells, aquesta expansió s'ha produït de forma desordenada i anàrquica, la qual cosa ha provocat manca de qualitat i de consolidació d'unes pràctiques pedagògiques i d'una administració educativa improductives. Ells només es plantegen l'ensenyament des de l'òptica gerencial i no des del punt de vista de la democratització, la qual s'haurà de subordinar a una reforma administrativa que primi l'eficàcia i la productivitat per sobre de qualsevol altra consideració. Hom entén la qualitat educativa des del més pur estil mercantil

(Pere Polo, PIS. 87, setembre/octubre 1997)

La Geografia i la Història de les Illes Balears a l'Ensenyament Secundari

I és que els continguts de tema local solen estar absents del programa d'ensenyament secundari. I si això és així per als temes locals i insulars, imaginau-vos pel que fa a les qüestions que afecten l'arxipèlag balear. Els nostres alumnes coneixen alguna cosa de Mallorca, però les Pitiüses estan tan allunyades de la seva mentalitat com Groenlàndia. M'imagin que passa el mateix en sentit invers. No ens hem d'estranyar, doncs, que la propaganda institucional del Govern Balear parli de "projecte de país"; un país encara per vertebrar. Què podem fer els professors de Ciències Socials per pal·liar aquesta situació?

(Miquel A. Casesnoves, PIS. 89, març/abril 1998)

L'Educació Física: més que esport

L'estatus de l'Educació Física entre les ciències de l'educació és inqüestionable i ve legitimat, no solament científicament, sinó també acadèmicament, per la seva inclusió, a la majoria de països dins del currículum per a la formació de professionals de l'educació, així com la seva presència en la investigació contemporània.

La unanimitat sobre la inclusió de l'Educació Física entre les ciències de l'educació no evita que hi hagi grans debats sobre el paper que ha de jugar en el conjunt de les disciplines pedagògiques i el seu grau d'autonomia o la seva dependència respecte d'a-

questes, així com de la funció que ha de tenir en els plans de formació.

(P. Palou i X. Ponseti, PIS. 90, maig/juny 1998)

L'Educació Musical

El fonamental és que les persones puguin manifestar-se en i amb la música. Certament per aconseguir-ho resulta imprescindible conèixer els signes i símbols amb què es transmet el llenguatge musical, però ajudar a adquirir l'habilitat necessària per reproduir la música escrita per altres no és, com a educadors, el nostre objectiu, sinó tan sols una de les passes que hem de fer en el camí per assolir-lo.

Per això, m'agrada pensar que, en un futur proper, a les persones i les institucions que ens dedicam a educar a través de la música (no a ensenyar música) ens diran mestres de músics, professors de músics, escoles de músics i conservatoris de músics.

(F. Crespi. PIS. 93, febrer/març 1999)

Programes i mesures d'atenció a la diversitat dins un centre de secundària

És important reconèixer que tots els alumnes tenen unes necessitats educatives diferenciades. Tots són especials i diferents. Aquesta valoració és fonamental fer-la perquè si no caiem en el simplisme de dir que l'alumne/a és el problema que necessita un remei i ens oblidam de la globalitat, que és el currículum el que necessita adaptar-se a les necessitats individuals.

S'ha de treballar perquè la diversitat humana sigui assumida i valorada com element enriquidor de la tasca educativa. Un ensenyament de qualitat ha de tenir en compte les necessitats individuals.

(Joana Caules, PIS. 94, abril/maig 1999)

Després de les eleccions

La història, la que fem tots i totes, ha volgut que un executiu progressista, nacionalista i ecologista governi les nostres illes en aquesta legislatura tan simbòlica, la del segle XXI.

Els moviments polítics que han sacsejat les Balears i Pitiüses durant les

darreres calors del mil·lenni, producte dels resultats de les eleccions del 13 de juny, van concloure el passat devuit de juliol, qui ho havia de dir seixanta anys i escaig endarrere, amb la signatura de l'anomenat Pacte de Progrés. Es posava fi a setze anys de govern conservador, anys en què no han faltat ni la corrupció ni els escàndols, ni l'abús de poder. El pacte ha fet realitat la voluntat dels ciutadans i ciutadanes cansats de la manera de governar del PP, i ha generat enormes expectatives de canvi, també reptes pels qui ens han de governar. Un canvi, d'altra banda necessari per a la regeneració de la vida política.

(Edit. PIS. 96, setembre/octubre 1999)

L'efecte "burnout" entre el professorat

Denominam "burnout" la dificultat per adaptar-se a una situació laboral, caracteritzada per una interacció negativa entre el professional, el lloc de treball i la resta de companys i alumnes. Aquesta dificultat adaptativa és fonamentalment de tipus emocional i es caracteritza per una sensació d'estrès permanent i esgotament psicolò-

gic, amb la sensació d'incapacitat absoluta per adequar-se a les exigències.

La síndrome "burnout" no apareix de forma brusca, sinó en la fase final d'un procés continu d'inadequació al lloc de treball. El professor tendeix a augmentar el seu esforç per compensar el deteriorament laboral i personal, no obstant això, la situació d'estrès es va incrementant i afloren així signes evidents com irritació, tensió, por a l'aula, etc.

(PIS. 97, nov/des. 1999)

Ser mestre a una escola petita

La formació inicial dels mestres d'escola petita forma part dels deures pendants. És greu que algú passi tres anys a les aules de la universitat sense sentir a parlar d'escoles rurals o d'escoles petites, perquè això significa que, al tombant d'un nou segle, els plans d'estudi de les diplomatures de mestre continuen reproduint allò que durant segles ha fet el sistema educatiu: ignorar i marginar l'escola rural.

La conseqüència és que el primer maldecap de la mestra quan va a tre-

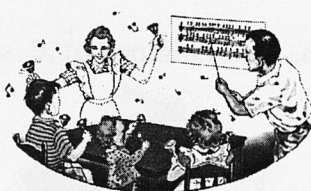
ballar a l'escola petita és la seva formació seva formació incompleta. La formació permanent és un repte que el present i el futur ens plantegen. Cal doncs que ens aventurem a donar-hi resposta.

(Joan Soler, PIS. 98 gener/febrer 2000)

Eleccions a Guatemala

Por és la paraula que resumeix els resultats. Si els analistes, les agències internacionals, els ambaixadors, els polítics i els periodistes que han certificat una jornada electoral democràtica obliden aquest sentiment que regna entre la població guatemalenca, s'equivoquen en les seves conclusions. Dóna la sensació com si en un país no desenvolupat es pogués acceptar qualsevol cosa sempre que se'n pugui treure profit econòmic amb les desigualtats en la relació real d'intercanvi del comerç internacional que els països desenvolupats hem imposat en aquest terreny de joc que anomenam globalització.

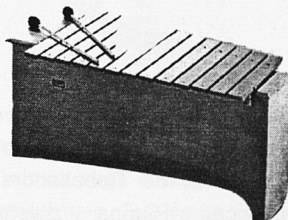
(Pedro Polo i Juan Rodríguez, PIS. 99, març/ abril 2000) □

Musical VIA ROMA

- Instruments d'Orff i Escolars
- Pissarres
- Instruments de Corda
- Instruments de Vent
- Lloguer i venda de Pianos
- Pianos electrònics i Orgues
- Informàtica Musical
- Llibreria Musical i Partitures
- Accessoris Musicals

Més de 30 anys al servei de la Música

**DISPOSAM D'UN
AMPLI CATÀLEG
SOL·LICITAU-NOS-EL
AL TEL. 971 72 28 26**

La Rambla 7
07003 Palma de Mallorca
Tel. 971 72 28 26
Fax 971 71 18 08